

Grundläggande granskning 2023

Region Gävleborg

Företagshälsovårdsnämnden

Karin Magnusson

Malou Olsson

Elina Lundberg

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gävleborg genomfört en grundläggande granskning av Företagshälsovårdsnämnden för verksamhetsår 2023. Granskningens syfte är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen. I granskningen besvaras följande övergripande revisionsfråga:

Har företagshälsovårdsnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och med tillräcklig intern kontroll?

Nedan följer en samlad bedömning inom granskade områden:

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet	Grön	Nämndens förvaltning har i allt väsentligt fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: +4,44 mnkr
Intern kontroll	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till företagshälsovårdsnämnden:

- Överväg att i nämndens årsplan komplettera målen med mätbara indikatorer samt referensvärden.
- Säkerställ att det finns dokumenterade rutiner för hanteringen av fullmäktigeuppdrag. Vi noterar av granskningen att det finns upprättade rutiner för bokslut där det framgår att fullmäktigeuppdragen ska följas upp i samband med verksamhetsberättelsen vid årets slut. Det som saknas är dokumenterade rutiner för hur nämnden ska fånga upp fullmäktigeuppdrag, hur nämnden ska hantera de uppdrag som kommer till dem, samt en rutin för att säkerställa att uppdragen verkställs på rätt sätt.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Mål och planeringsarbete	5
Rapportering av mål och uppdrag	7
Prognos	8
Måluppfyllelse och åtgärder	11
Intern kontroll	12
Särskilda fullmäktigeuppdrag	15
Samlad bedömning	17
Rekommendationer	17

Inledning

Bakgrund

Regionstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Revisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har styrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll? Revisionsfrågor som nämnder och styrelse ska besvara är:

Mål och planeringsarbete

- Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?
- Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?
- Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?
- Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?
- Är målen uppföljningsbara (mätbara)?

Rapportering av mål och uppdrag

- Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?
- Har nämnden hanterat uppföljning och rapportering i enlighet med gällande direktiv?

Prognos

- Finns antagna direktiv/instruktion för att rapportera prognoser till nämnden?
- Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller verksamhetsmässiga mål?
- Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller ekonomiska mål?
- Har prognoser lämnats enligt gällande direktiv/instruktion?
- Är rapporterat årsresultat för verksamheten förenligt med lämnade årsprognoser?
- Är rapporterat årsresultat för ekonomin förenligt med lämnade årsprognoser?

Måluppfyllelse

- Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?
- Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?

- När nämnden uppsatta mål för verksamheten?
- När nämnden uppsatta mål för ekonomin?

Intern kontroll

- Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?
- Har plan för intern kontroll upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har nämnden antagit plan för innevarande år?
- Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?
- Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?
- Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?
- Fokuserar rapportering på resultat och analys?
- Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?
- Sker åiterrapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?

Särskilda fullmäktigeuppdrag

- Har nämnden fått särskilda uppdrag av fullmäktige under granskningsperioden?
- Har nämnden en rutin för att fånga upp särskilda fullmäktigeuppdrag?
- Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?
- Har nämnden en rutin för att säkerställa att uppdragen verkställs på avsett sätt?
- Sker åiterrapportering till fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen uppsikt över att särskilda fullmäktigeuppdrag verkställs på avsett sätt?
(Gäller endast regionstyrelsen)

Avgränsning

Granskningens inriktning avser nämndens aktiva åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Granskningen fokuserar på ekonomi, prestationer och kvalitet.

Metod

I den grundläggande granskningen har vi analyserat underlag såsom regionfullmäktiges budget och politiska prioriteringar för att ha detta som utgångspunkt vid granskning av protokoll, verksamhetsplaner och uppföljningsunderlag såsom målrapporteringar, ekonomiska uppföljningar och årsredovisning.

Vidare redogörs för iakttagelser från de träffar revisionen genomfört med nämndens presidium.

Granskningsresultat

Mål och planeringsarbete

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?
- Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?
- Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?
- Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?
- Är målen uppföljningsbara (mätbara)?

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta om budget 2023 med ekonomisk plan 2024-2025. Regionfullmäktige antar budgetdokumentet vid sammanträde 2022-12-13 (§325). I Region Gävleborgs budgetunderlag synliggörs bland annat den politiska inriktningen samt budgetramar för styrelse och respektive nämnd.

Av budgetunderlaget framgår de politiska prioriteringar som beskriver den framtida utvecklingen i Gävleborgs län:

- Trygg och säker vård
- Lätt att resa i Gävleborg
- Medarbetare som trivs på jobbet
- En region med tillväxt
- Ansvarsfull ekonomi

Varje politisk prioritering har ett antal aspekter som kommer att följas upp för att mäta regionens arbete med respektive prioritering, till exempel personalomsättning och ekonomisk tillväxt.

Av regionens budgetdokument framgår även särskilda fullmäktigeuppdrag till nämnden. För en mer genomgående redovisning av givna fullmäktigeuppdrag, se avsnitt "Särskilda fullmäktigeuppdrag".

Iakttagelser avseende nämndens arbete

Nämnden beslutade 2022-09-30 § 34 att fastställa årsplan 2023-2025. I och med detta beslut beslutas även att förvaltningschefen ska utarbeta en verksamhetsplan för nämndens förvaltning, som stöd för nämndens årsplan. Nämnden informerades om förvaltningens verksamhetsplan vid sammanträdet 2023-04-28 § 16.

I årsplan 2023-2025 beskrivs hur nämnden ska arbeta för att nå genomslag för regionens övergripande målområden genom ett antal nämndsmål. I förvaltningens verksamhetsplan finns dessa nämndsmål också nedbrutna i mål och aktiviteter på förvaltningsnivå. Vi noterar dock att det saknas mätetal för en övervägande del av målen, och att målen är formulerade som aktiviteter snarare än mätbara mål.

Vi noterar att nämnden antagit sin årsplan innan fullmäktige beslutat om sin budget med politiska prioriteringar. Detta innebär att det finns formulerade inriktningar inom målområdet "Arbete och hållbar tillväxt", "Miljöansvar och hållbar utveckling", "Kunskap och kultur" och "Välfärd och trygghet", vilket avser fullmäktiges målområden från föregående mandatperiod. Nämnden har alltså inte formulerat sina målområden tydligt kopplat till regionfullmäktiges politiska prioriteringar för 2023-2026. Det innebär att budget och plan inte till fullo harmoniserar med varandra.

Av årsplan 2023-2025 framgår även ett förslag till driftbudget för innevarande år samt en plan för 2024 och 2025. Nämnden lämnar ett förslag till driftbudget netto för 2023 som uppgår till 0,0 mnkr. Totalt innebär förslaget en ökning av verksamhetens nettokostnad med 1,9% jämfört med budget 2022. Budgeten godkänns i sin helhet av företagshälsovårdsnämnden vid sammanträde 2022-09-30 § 34. Vi kan från protokollsgranskningen konstatera att nämnden inte har fördelat budgetramarna efter fullmäktiges beslut om budget.

I årsplanen redovisar nämnden att intäkterna beräknas uppgå till 41,8 mnkr varav bidrag för forskning ingår med 0,9 mnkr (intäkter exkl forskning uppgår till 40,9 mnkr). Kostnaderna balanseras till denna intäktsnivå. Detta innebär såsom avtal om samverkan/reglemente anger att nämnden budgeterat ett nollresultat.

Av nämndens beslut till årsplan 2023 samt av förvaltningens verksamhetsplan framgår direktiv för återrapportering. Där framgår att återrapportering av årsplanen ska ske i samband med del- och helårsrapport. Verksamhetsplanens utfall utifrån årsplanen ska ske löpande till nämnden.

Vid revisionens möte med nämndens presidium i oktober 2023 påtalar nämndens presidium att de haft kontakt med regionens stabsdirektör för att diskutera hur verksamhetsmålen ska följas upp. Vidare påtalar nämndens presidium att de från år 2024 kommer att ha indikatorer kopplat till respektive nämndsmål.

Sammanfattning

Mål och planeringsarbete	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja, nämnden beslutade om årsplan vid sammanträdet 2022-09-30 § 34.
Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja, förslag till budget återfinns i årsplan som antogs 2022-09-30 § 34.
Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Ja, mål för verksamheten återfinns i årsplan.
Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja, antagen budget är att betrakta som mål för ekonomin. Årsplanen omfattar även mål för att uppnå ett nollresultat.

Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Delvis	Målen är formulerade på så sätt att vissa av dem går att följa upp, men målen saknar mått, indikatorer eller referensvärden., t.ex. <i>“Utmaningar inom arbetsmiljöområdet ska minska på en övergripande nivå genom stärkt samverkan”</i>. Ett mål som saknar tydlig möjlighet till uppföljning enligt formulering i årsplanen är t.ex. <i>“Nyttogörande och tillgängliggörande av kunskap som har tagits fram på vetenskaplig grund ska bidra till ökad välfärd och hållbar tillväxt..”</i>

Revisionen rekommenderar företagshälsovårdsnämnden att säkerställa att målen är uppföljningsbara exempelvis genom mått och indikatorer.

Rapportering av mål och uppdrag

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?
- Har nämnden hanterat uppföljning och rapportering i enlighet med gällande direktiv?

Iakttagelser

Förutom de regionövergripande direktiven för uppföljning av verksamhet och ekonomi framgår av nämndens verksamhetsplan direktiv för uppföljning. Återrapportering av verksamhetsplanens utfall utifrån årsplanen ska ske löpande till nämnden. I redovisning av medelsförvaltning, som sker i samband med delårs- och årsrapport, ska politiska prioriteringar i Budget 2023 och ekonomisk plan 2024 – 2025 inom nämndens ansvarsområde att följas upp.

Granskningen bekräftar att rapportering av verksamhet sker per mars, augusti och december (helår). Rapporteringen per mars och augusti sker genom att status och prognos lämnas för målen i årsplanen. Totalt följer nämnden upp 9 mål per mars och augusti, vilket är i enlighet med årsplanen.

Rapportering av ekonomi sker löpande i form av månadsrapporter. En mer genomgående rapport lämnas per mars och augusti, “Redovisning av medelsförvaltning”. I dessa rapporter omnämns även måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen kort. Det ekonomiska resultatet för perioden redovisas samt en prognos för helåret.

Nämndens prognosarbete förklaras närmare i nästa avsnitt, “Prognos”.

Sammanfattning

Rapportering av mål och uppdrag	Bedömning	Kommentar
Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden följer regionövergripande riktlinjer.
Har nämnden hanterat uppföljning och rapportering i enlighet med gällande direktiv?	Grön	Ja, nämnden har följt givna riktlinjer vad gäller rapportering av verksamhet och ekonomi.
Fokuserar rapportering av måluppfyllelse på verksamhet och ekonomi?	Grön	Ja, nämnden rapporterar status av mål för verksamhet och ekonomi i samband med delår (mars, augusti, december). Kommentar till utfall ges även.

Prognos

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Finns antagna direktiv/instruktion för att rapportera prognoser till nämnden?
- Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller verksamhetsmässiga mål?
- Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller ekonomiska mål?
- Har prognoser lämnats enligt gällande direktiv/instruktion?
- Är rapporterat årsresultat för verksamheten förenligt med lämnade årsprognoser?
- Är rapporterat årsresultat för ekonomin förenligt med lämnade årsprognoser?

Styrdokumentet "Prognosprocessen - Rutin", fastställt 2022-03-07, beskriver ansvar och roller för prognosprocessen i Region Gävleborg. Fortsatt framgår vad prognosen ska innehålla, där prognosen i huvudsak omfattar prognostiserat ekonomiskt utfall för verksamhetsåret och förväntad effekt av beslutade åtgärder. Av styrdokumentet framgår inte när eller hur många gånger per år prognos ska lämnas.

Vi har inte noterat några regionövergripande styrdokument som reglerar prognos av verksamhets-/förvaltningsmål.

Iakttagelser

Styrdokumentet "Prognosprocessen - Rutin", fastställt 2022-03-07, beskriver ansvar och roller för prognosprocessen i Region Gävleborg. Fortsatt framgår vad prognosen ska innehålla, där prognosen i huvudsak omfattar prognostiserat ekonomiskt utfall för verksamhetsåret och förväntad effekt av beslutade åtgärder. Av styrdokumentet framgår inte när eller hur många gånger per år prognos ska lämnas.

Vi noterar att nämnden får prognos för verksamhetsmålen per mars 2023-04-28 § 14 och per augusti 2023-09-29 § 30. Utfall rapporteras per december vid nämndens möte 2024-02-05 § 7.

Av uppföljningen per sista mars 2023 bedömer nämnden att 3 av 9 mål är uppfyllda. Resterande 6 mål bedöms delvis uppfyllda. Prognosen för helåret visar att 6 av 9 mål kommer att vara uppfyllda vid årets slut och resterande 3 mål kommer att vara delvis uppfyllda.

Per augusti prognostiserades att sex mål skulle uppnås vid årets slut och tre mål prognostiserades att delvis uppnås. Prognosen för verksamhetsmålen uppfyllelse per augusti var således bättre än vad prognosen visade i mars. Per augusti var de mål som inte prognostiserades uppnås "Företagshälsan ska arbeta aktivt med omvärldsbevakning, öka kunskapen om digitalisering, bidra till kompetensökning, långsiktigt satsa på forskning inom arbetsmiljöområdet, samt identifiera och beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, organisation och hälsa", "Företagshälsan ska nu och framåt ge bästa möjliga stöd för att stärka ett hälsofrämjande perspektiv och arbetssätt inom områdena hälsa och arbetsmiljö" och "Verksamheten ska bedrivas enligt relevanta författningar och med tillräcklig kvalitet, med medborgarnas bästa i fokus. Prioriteringar mellan insatser i händelse av begränsade resurser ska utgå från tillämplig reglering för verksamheten, vetenskapligt beprövad erfarenhet samt i beaktande av politisk vilja".

Per december bedöms åtta mål som uppfyllda och ett mål som delvis uppfyllt. Det mål som inte uppnås för året är "Nyttogörande och tillgängliggörande av kunskap som har tagits fram på vetenskaplig grund ska bidra till ökad välfärd och hållbar tillväxt". För en tydligare genomgång av verksamhetsmålen måluppfyllelse se rubrik "Måluppfyllelse".

Vid revisionens möte med nämndens presidium i februari 2024 uppges att verksamheten har ett antal aktiviteter kopplat till de mål som inte uppnåtts för året som även är aktuella även under 2024. Vidare uppges att nämnden har bedömt nämndsmålet att uppnå ett 0 resultat som uppnått för året. Detta trots att nämnden redovisar ett överskott för året om ca 4,44 mnkr.

Vad gäller den ekonomiska rapporteringen sker den löpande varje månad. Vi noterar att prognos lämnas per augusti (2023-09-29 § 30) i samband med "Redovisning av medelsförvaltning". Utfall för helåret rapporteras per december (2024-02-05 § 7). Prognos för ekonomiskt utfall per mars lämnas inte.

Av nedan tabell redovisas rapporterat utfall per mars (T1), augusti (T2) och december (T3, bokslut) samt eventuell avvikelse mellan perioderna.

Helårsprognos per sista mars	Helårsprognos per sista augusti	Utfall T3	Avvikelse mars i förhållande till utfall per helår	Avvikelse per augusti i förhållande till utfall per helår
Lämnas ej	+ 2,00 mnkr.	+4,44 mnkr	Lämnas ej	+2,44 mnkr

Som tabellen visar lämnar nämnden per mars ingen prognos för året och per augusti en årsprognos om + 2 mnkr. I förhållande till utfallet i december noteras en avvikelse i förhållande till prognos per augusti med 2,44 mnkr.

Vid revisionens träff med nämndens presidium februari 2024 påtalade nämndens presidium att den främsta orsaken till nämndens överskott bero på en utmaning i rekrytering och tillsättning av kompetens inom verksamhetens områden.

Sammanfattning

Prognos	Bedömning	Kommentar
Finns antagna direktiv/instruktion för att rapportera prognoser till nämnden?	Gul	Nämnden följer regionövergripande riktlinjer. Det framgår dock inte hur många gånger per år prognos ska lämnas.
Sker rapportering i enlighet med direktiv?	E/T	Det framgår ej av direktiv när prognos ska lämnas till nämnden.
Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller verksamhetsmässiga mål?	Grön	Ja, prognos för de verksamhetsmässiga målen lämnas per mars och augusti.
Finns prognos avseende måluppfyllelse för året vad gäller ekonomiska mål?	Grön	Ja, prognos för de ekonomiska målen lämnas per augusti.
Är rapporterat årsresultat för verksamheten förenligt med lämnade årsprognoser?	Gul	Det råder viss skillnad i prognos per mars och augusti och lämnat årsresultat i december. Prognosen i augusti är något sämre än vad prognosen i mars visade. Avvikelse i prognos mellan augusti och lämnat årsresultat i december = 25%
Är rapporterat årsresultat för ekonomin förenligt med lämnade årsprognoser?	Grön	Nämnden redovisar vid bokslut ett utfall på + 4,44 mnkr. I medelsförvaltning per augusti prognostiserade nämnden ett överskott om +2 mnkr. Avvikelsen uppgår till 2,44 mnkr.

Revisionen rekommenderar att företagshälsovårdsnämnden att pröva hur prognossäkerheten kan utvecklas till kommande år samt att säkerställa att prognos per mars för helåret ges.

Måluppfyllelse och åtgärder

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?
- Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?
- När nämnden uppsatta mål för verksamheten?
- När nämnden uppsatta mål för ekonomin?

Iakttagelser

Verksamhet

Per december bedöms åtta mål som uppfyllda och ett mål som delvis uppfyllt. Måluppfyllelsen per helår är bättre än vad som prognostiserades under året (se avsnitt "Prognos").

I samband med redovisning av medelsförvaltning framgår kommentarer till respektive av nämndens mål. Av denna redovisning framgår det arbete som pågår inom respektive mål och även de åtgärder som vidtagits under året. Av redovisningen framgår bl.a. att dialog och uppföljning har skett löpande i syfte att sprida information om aktuell forskning både den som bedrivs internt och i övrigt inom arbetsmiljöområdet.

Ekonomi

Av medelsförvaltning per mars och augusti framgår nämndens ekonomiska resultat för respektive period. Vid genomgång av nämndens protokoll kan vi inte finna någon spårbarhet i att nämnden vidtagit några åtgärder för ekonomi i balans och att en rapportering av åtgärder skett under året.

Utfall per december 2023

Av medelsförvaltning per helår framgår att nämnden redovisar ett positivt resultat om 4,44 mnkr vilket avviker positivt mot prognos med 2,44 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 48,38 mnkr och avvek positivt mot prognos om 2,88 mnkr och mot budget med 6,56 mnkr. Resultatpåverkade poster noteras främst bero på högre intäkter beroende på ökat antal kundanställda mot budget, ökat inflöde av uppdrag samt ökad provtagning. Verksamhetens kostnader uppgick till 43,94 mnkr och avvek negativt mot prognos med 0,44 mnkr och mot budget med 2,12 mnkr. Resultatpåverkade poster uppges bl.a vara personalrörlighet (pension, tjänstledighet samt långtidssjukfrånvaro), ökade kostnader för provtagning och utbildning.

Sammanfattning

Måluppfyllelse och åtgärder	Bedömning	Kommentar
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Per helår bedöms åtta av nio verksamhetsmål som uppfyllda vilket tyder på att åtgärder vidtagits för att nå målen för verksamheten.
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Per augusti prognostiserar nämnden ett överskott om 2 mnkr och vid bokslut redovisar nämnden ett överskott på 4,44 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen vid årets slut tyder på att nämnden vidtagit åtgärder för att nå målen för ekonomin.
Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Per helår bedöms samtliga verksamhetsmål som uppfyllda.
Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden redovisar vid bokslut en positiv avvikelse mot budget om 4,44 mnkr.

Intern kontroll

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?
- Har plan för intern kontroll upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har nämnden antagit plan för innevarande år?
- Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?
- Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?
- Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?
- Fokuserar rapportering på resultat och analys?
- Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?
- Sker åiterrapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?

Av styrdokumentet "Internkontrollplan - Rutin", fastställt 2021-09-01, framgår att regionstyrelsen i enlighet med kommunallagen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Fortsatt i styrdokumentet framgår att nämnderna ansvarar var och en inom sitt område över att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som

fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som för verksamheten. Nämnderna ansvarar för att fatta beslut om respektive nämnds internkontrollplan.

Enligt framtagen rutin ska varje internkontrollplan innehålla:

- Mål/målområde som risken har bäring på
- Beskrivning av risken
- Beskrivning av konsekvens av risken
- Värdering av risken
- Beslutad åtgärd

Vidare av styrdokumentet framgår att respektive nämnds förvaltningschef ska årligen rapportera till respektive nämnd om hur den interna styrningen och kontrollen fungerar.

Internkontrollplanerna utgår från årliga riskanalyser, vars arbetssätt beskrivs i styrdokumentet "Riskanalys - Rutin", fastställt 2021-09-01. Av detta styrdokument förklaras att en riskanalys ska genomföras årligen utifrån de mål och uppdrag som verksamheten har. Syftet är att minimera de risker som kan hindra verksamheten att nå uppsatta mål.

Av rutinen för internkontrollplan framgår att utfall och återredovisning av nämndernas internkontrollplaner bör dokumenteras skriftligt. Återredovisning och status av styrelseförvaltnings och respektive nämndförvaltnings internkontrollplan sker i samband med budgetuppföljning T1, T2 och bokslut. Skriftlig återkoppling sker från alla nämnder och bolagsstyrelser till regionstyrelse efter avslutat kalenderår. Skriftlig återkoppling sker från regionstyrelse till regionfullmäktige efter avslutat kalenderår.

lakttagelser

Nämnden antog vid sammanträdet 2023-02-02 §8 sin internkontrollplan för verksamhetsåret 2023. Internkontrollplanen innehåller sammanlagt 4 risker inom olika områden. Enligt rutinen för internkontrollplan ska planen innehålla ett antal moment. Av **nedan tabell** kan vi se att nämndens internkontrollplan omfattar samtliga moment som den bör göra enligt framtagen rutin.

Moment som internkontrollplanen enligt rutin ska innehålla	Innehåller planen detta moment?
Mål/målområde som risken har bäring på	Ja
Beskrivning av risken	Ja
Beskrivning av konsekvens av risken	Ja
Värdering av risken	Ja
Beslutad åtgärd	Ja

Av rutinen för internkontrollplan framgår att internkontrollplan ska följas upp tre gånger under året. Nämndens internkontrollplan omfattar även riktlinjer för uppföljning vilka är i linje med de regionövergripande riktlinjerna.

Nämnden följer upp internkontrollplanen vid följande sammanträden:

- 2023-04-28 §15
- 2023-09-29 §31
- 2023-12-15 §40

Vid revisionens träff med nämndens presidium i oktober 2023 och februari 2024 påtalas att nämndens presidium har varit delaktig i riskanalysen. Exempel på risker som identifierades är rekrytering av rätt kompetens samt behålla personal.

Sammanfattning

Intern kontroll	Bedömning	Kommentar
Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Rutinen för riskanalys anger att en riskanalys ska genomföras. Vi kan av internkontrollplanen konstatera att den är baserad på en riskbedömning.
Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Av internkontrollplanen framgår att riskerna är framtagna baserat på risk- och väsentlighet. Vi har dock inte tagit del av en riskanalys som omfattar fler än de risker än de som ingår i den beslutade planen.
Har plan för intern kontroll upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Ja, planen har upprättats i enlighet med givna direktiv.
Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Ja, nämnden antog plan vid sammanträdet 2023-02-02 §8.
Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Ja, internkontrollplanen omfattar risker av olika slag.
Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	Nämnden följer regionövergripande riktlinjer.
Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Ja, rapportering följer regionövergripande riktlinjer.
Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Av rapportering framgår en statusuppdatering samt kommentarer till uppföljningen
Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I uppföljningsrapporter framgår det arbete som pågår samt planerats inom ramen för kontrollmomentet.

Skер återrapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Fullmäktige har inte beslutat om några riktlinjer avseende återrapportering av internkontroll. Rapportering sker i enlighet med av styrelsen beslutade riktlinjer.

Särskilda fullmäktigeuppdrag

Vi kommer i det här kapitlet att särskilt redogöra för iakttagelser gällande följande frågor:

- Har nämnden fått särskilda uppdrag av fullmäktige under granskningsperioden? Nej
- Har nämnden en rutin för att fånga upp särskilda fullmäktigeuppdrag? Nej
- Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?
- Har nämnden en rutin för att säkerställa att uppdragen verkställs på avsett sätt?
- Sker återrapportering till fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen uppsikt över att särskilda fullmäktigeuppdrag verkställs på avsett sätt? (Gäller endast regionstyrelsen)

Granskningen visar att det inte finns några rutiner eller styrdokument som preciserar hur styrelse eller nämnder ska hantera givna fullmäktigeuppdrag. Dock noteras av "Anvisning bokslut 2023 samt redovisning av medelsförvaltning", som är gällande för samtliga enheter inom regionen, rutiner för uppföljning. Av anvisning framgår att nämnderna ska i samband med redovisning av medelsförvaltning följa upp efterlevnad av beslut fattade av regionfullmäktige. Detta är en skillnad mot föregående år då beslut fattade av regionfullmäktige inte tidigare redovisats. Med anledning av detta framgår av anvisningen för bokslut att nämnderna ska utgå från beslut som fullmäktige fattat från och med 2022-01-01.

Iakttagelser

Som nämnt ovan framgår fullmäktigeuppdragen av det regionövergripande budgetdokumentet. Nämnden har ej givits några särskilda fullmäktigeuppdrag under år 2023.

I granskningen har vi efterfrågat rutiner för att fånga upp och följa upp fullmäktigeuppdrag givna åt nämnden. Av det regionövergripande budgetdokumentet framgår inte när, eller hur, fullmäktigeuppdragen ska följas upp. Som nämnt i inledningen till detta avsnitt framgår av anvisningar att uppdragen ska följas upp i samband med medelsförvaltning.

Sammanfattning

Särskilda fullmäktigeuppdrag	Bedömning	Kommentar
Har nämnden fått särskilda uppdrag av fullmäktige under granskningsperioden?	E/T	Nej.
Har nämnden en rutin för att fånga upp särskilda fullmäktigeuppdrag?	Gul	Vi har i granskningen inte noterat att regionen/nämnden har

		upprättat några styrdokument för att fånga upp särskilda fullmäktigeuppdrag. Samtidigt framgår givna fullmäktigeuppdrag av fullmäktiges beslutade budget som gäller för hela regionen.
Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?	E/T	Ej tillämplig då nämnden inte fått några fullmäktigeuppdrag under 2023.
Har nämnden en rutin för att säkerställa att uppdragen verkställs på avsett sätt?	Röd	Vi har inte tagit del av några rutiner för verkställighet av fullmäktiges beslut.
Sker återrapportering till fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	E/T	Fullmäktige har inte upprättat några direktiv för återrapportering av uppdrag. Nämnden rapporterar i enlighet regioninterna anvisningar.

Regionens revisorer rekommenderar företagshälsovårdsnämnden att säkerställa att det finns rutiner för att fånga upp särskilda fullmäktigeuppdrag samt hur ansvaret för genomförande och uppföljning av uppdragen ska ske.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gävleborg genomfört en grundläggande granskning av företagshälsovårdsnämnden för verksamhetsår 2023. Granskningens syfte är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen.

I granskningen besvaras följande övergripande revisionsfråga:

Har företagshälsovårdsnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och med tillräcklig intern kontroll?

Nedan följer en samlad bedömning inom granskade områden:

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet	Grön	Nämndens förvaltning har i allt väsentligt fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: +4,44 mnkr
Intern kontroll	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i allt väsentligt varit tillräcklig under 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till företagshälsovårdsnämnden:

- Överväg att i nämndens årsplan komplettera målen med mätbara indikatorer samt referensvärden.
- Säkerställ att det finns dokumenterade rutiner för hanteringen av fullmäktigeuppdrag. Vi noterar av granskningen att det finns upprättade rutiner för bokslut där det framgår att fullmäktigeuppdragen ska följas upp i samband med verksamhetsberättelsen vid årets slut. Det som saknas är dokumenterade rutiner för hur nämnden ska fånga upp fullmäktigeuppdrag, hur nämnden ska hantera de uppdrag som kommer till dem, samt en rutin för att säkerställa att uppdragen verkställs på rätt sätt.

Datum

Karin Magnusson

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Gävleborgs revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 24 april och 26 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.